

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Βλ. και άλλη Διοικητική Νομολογία στο Μέρος ΙΓ'

1. Η ύπαρξη σε ερασιτεχνικό αλιευτικό σκάφος, είτε αυτό ακινητεί είτε ναυσιπλοεί, αλιευτικών εργαλείων, πλην καταδυτικών (π.δ. 491/78), περισσότερων από όσα προβλέπει το π.δ. 373/85 δεν συνιστά αλιευτική παράβαση εφόσον δεν γίνεται χρήση τους. Εάν όμως η ύπαρξη αλιευμάτων ή άλλων πειστηρίων οδηγούν στο συμπέρασμα ότι λίγο χρόνο πριν έλαβε χώρα διενέργεια αλιείας με απαγορευμένο εργαλείο τότε μπορεί να στοιχειοθετηθεί παράβαση (ΥΕΝ/ΔΛΑ-δ 3142.4/1/90/3-4-1990).

2. Σύμφωνα με το β.δ. της 26-1-1954 (ΦΕΚ 25 Α') απαγορεύεται η αλιεία και πώληση κάθε είδους ψαριών που έχουν μήκος μικρότερο από οκτώ (8) εκατοστόμετρα. Όμοια απαγόρευση, για την εμπορία, προβλέπεται από την υπ' αριθ. 10/1995 Αγορανομική Διάταξη (ΦΕΚ 1012 Β'). Σε σχετικό ερώτημα προς το Υπουργείο Γεωργίας με το οποίο προβλήθηκε το επιχείρημα ότι η αθερίνα σπάνια φτάνει το μήκος των οκτώ (8) εκατοστόμετρων και κατά συνέπεια δεν θα πρέπει να υπάγεται στην παραπάνω απαγόρευση η απάντηση που δόθηκε ήταν ότι «η αλιεία των μικρού μήκους ατόμων του παραπάνω είδους εμπίπτει στους περιορισμούς των διατάξεων του, από 26-1-1954, Β. Δ/τος» (Υπουργείο Γεωργίας/Δ/νση Αλιείας 214786/20-10-1988). Σε άλλο ερώτημα σύμφωνα με το οποίο πολλές από τις επί μέρους διατάξεις του β.δ. της 26-1-1954, της αριθ. 10/1995 Αγορανομικής Διάταξης και του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1626/94 του Συμβουλίου της 27-6-1994 είναι αλληλοσυγκρουόμενες καθόσον ορίζουν διαφορετικά μεγέθη ιχθύων η απάντηση που δόθηκε, αναφορικά με το ποιες διατάξεις εφαρμόζονται, ήταν ότι «ο Καν. (ΕΚ) 1626/94 καθορίζει, για λόγους προστασίας των ιχθυοποθεμάτων της Μεσογείου, τα ελάχιστα επιτρεπόμενα μεγέθη αλιείας και εμπορίας συγκεκριμένων αλιευτικών προϊόντων, τα οποία για ορισμένα αλιευτικά προϊόντα είναι διαφορετικά των προβλεπόμενων στο από 26-1-54 Β. Δ/γμα. Στις περιπτώσεις αυτές είναι ευνόητο ότι ισχύουν οι αυστηρότερες διατάξεις. Η αγορανομική διάταξη 10/1995 έχει ενσωματώσει τα ισχύοντα ως προς τα επιτρεπόμενα μεγέθη αλιείας και εμπορίας αλιευτικών προϊόντων, τόσο με βάση τον Καν. (ΕΚ) 1626/94 όσο και με το από 26-1-54 Δ/γμα» (Υπουργείο Γεωργίας/Δ/νση Αλιευτικών Εφαρμογών και Εισροών Αλιευτικής Παραγωγής και Δ/νση Αλιείας 295977/24-9-1999).

3. Σε περιπτώσεις:

(α) κωπήλατης λέμβου στην οποία τοποθετείται μηχανή ο ιδιοκτήτης ερασιτέχνης θα πρέπει να πληρώσει το τέλος που αντιστοιχεί στην υποδύναμη της μηχανής (αν η μηχανή είναι μέχρι 10 HP, επειδή το τέλος είναι ίδιο με της κωπήλατης λέμβου).

(β) αντικατάστασης της μηχανής με άλλη μεγαλύτερης ισχύος, ο ιδιοκτήτης θα πληρώσει το πρόσθετο τέλος που αντιστοιχεί στους παραπάνω ίππους της νέας μηχανής (εφόσον ξεπερνούν τους 10).

(γ) τοποθέτησης εφεδρικής μηχανής ο ιδιοκτήτης θα πληρώσει το πρόσθετο τέλος που αντιστοιχεί στους παραπάνω ίππους της νέας μηχανής, εφόσον βέβαια το σύνολο των ίπων ξεπερνά τους 10 (Υπουργείο Γεωργίας/Δ/νση Αλιείας 237552/12-3-1986).

4. Σκάφος που χρησιμοποιείται έστω και για τη μεταφορά προσώπων και εργαλείων που θα χρησιμοποιηθούν για αλιεία και φυσικά των αλιευμάτων τους, θεωρείται ότι συμμετέχει στην αλιευτική εργασία και πρέπει να είναι εφοδιασμένο με τη σχετική άδεια (Υπουργείο Γεωργίας 249727/2-10-1986).

5. Δεδομένου ότι στο άρθρο 1 του π.δ. 373/85 δεν διευκρινίζεται το είδος των χρησιμοποιούμενων από τους ερασιτέχνες ψαράδες παραγαδιών (παραγάδια αφρού ή βυθού κ.λπ.), οι ερασιτέχνες ψαράδες έχουν τη δυνατότητα χρήσης οποιουδήποτε παραγαδιού με τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς των αγχίστρων και το βάρος ή τον αριθμό των αλιευόμενων ατόμων ιχθύων κ.λπ. (Υπουργείο Γεωργίας/Δ/νση Αλιείας 249869/20-11-1992).

6. Επαγγελματικά τουριστικά πλοία ή πλοίαρχα και επιβατηγά πλοία που εκτελούν θαλάσσια περιηγητικά ταξίδια μπορούν να εφοδιαστούν με ερασιτεχνική άδεια αλιείας σκάφους και να ενεργείται με αυτά ερασιτεχνική αλιεία από τους επιβάτες, τον ιδιοκτήτη και το πλήρωμα εφόσον είναι κάτοχοι ατομικής ερασιτεχνικής άδειας αλιείας (Ν.Σ.Κ Αριθ. Γνωμοδότησης 709/92/5-11-1992).

7. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του π.δ. 373/85 η ερασιτεχνική αλιεία στη θάλασσα με το εργαλείο «πεζόβολος» επιτρέπεται μόνο κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις στις οποίες σαφώς δεν περιλαμβάνεται η χρήση ζωντανού δολώματος, τρόπος ο οποίος αποτελεί παραλλαγή και φυσικά απέχει πολύ από το παραδοσιακό και συνήθη τρόπο αλιείας με πεζόβολο. Ως εκ τούτου η αλιεία με αυτό το τρόπο αποτελεί παράβαση που τιμωρείται με τις διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 11 του ν.δ. 420/70 όπως μεταγενέστερα τροποποιήθηκε και ισχύει. (Υπουργείο Γεωργίας 247001.1/26-9-1994 και ΥΕΝ/ΔΛΑ-δ 3142.5/3/94/14-10-1994).

8. Οι παραβάτες της διάταξης της παραγράφου 7 του άρθρου 1 του π.δ. 373/1985, που απαγορεύει την εμπορία και πώληση από τους ερασιτέχνες των αλιευμάτων τους, εκτός από τις διοικητικές κυρώσεις (πρόστιμο) του άρθρου 11 του ν.δ. 420/1970, διώκονται και τιμωρούνται και με τις ποινικές κυρώσεις του άρθρου 20 του ίδιου ν.δ. 420/1970. (ΥΕΝ/ΔΛΑ 6814/29-10-1985).

9. Η διάταξη της περίπτωσης (ε) της παρ. 1 του άρθρου 2 του π.δ. 373/85 «χωρίς κανένα περιορισμό» δεν

αναφέρεται στη χρήση φωτεινών πηγών, θέμα που έχει ρυθμισθεί στο άρθρο 1 του ίδιου π.δ., αλλά σε αριθμητικούς, χρονικούς και λοιπούς ειδικής φύσης περιορισμούς. Κατά συνέπεια μοναδική εξαίρεση για τη χρήση φωτεινών πηγών στην ερασιτεχνική αλιεία στη θάλασσα είναι για το καμάκι χεριού που επιτρέπεται να διενεργείται με τη βοήθεια ενός λαμπτήρα διάχυτου φωτός (λουξ), χωρίς καταναγαστήρα, έντασης μέχρι πεντακόσια (500) κεριά (ΥΕΝ/ΔΛΑ-δ 3142.4/5/98/10-8-1998).

10. Η γνωμοδότηση του Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας (Ν.Σ./ΥΕΝ) αριθμ. 50/Φ2/26-2-1991 (βλ. ολόκληρο το κείμενο της γνωμοδότησης στο Κεφάλαιο Ε' του Μέρους Α'), που αναφέρεται στην επανέκδοση των ερασιτεχνικών αδειών αλιείας σκαφών των οποίων η ισχύς έχει λήξει εφαρμόζεται αναλογικά και για τις ατομικές ερασιτεχνικές άδειες αλιείας. Κατά συνέπεια σε περίπτωση που ζητείται η ανανέωση ατομικής ερασιτεχνικής άδειας αλιείας της οποίας η ισχύς έχει λήξει, ο ενδιαφερόμενος θα προσκομίζει (στη Λιμενική Αρχή) πλήρη σειρά δικαιολογητικών, θα εκδίδεται νέα άδεια αλιείας σε νέο έντυπο (ανεξάρτητα αν στο παλαιό υπάρχουν κενές θυρίδες ανανέωσης) και θα χορηγείται νέος αύξων αριθμός (α/α) από το βιβλίο αδειών (ΥΕΝ/ΔΛΑ-γ 2/133.1/04/00/3-5-2000).

11. Στο ερώτημα αν σωστικές λέμβοι ή επαγγελματικές μηχανοκίνητες λέμβοι που χρησιμοποιούνται κατά τη θερινή περίοδο για την παροχή σωστικών υπηρεσιών ή εκμισθώνονται, αντίστοιχα, σύμφωνα με τις διατάξεις του Γ.Κ.Λ. αριθ. 20 με τίτλο «Ταχύπλοα σκάφη και λοιπά θαλάσσια μέσα αναψυχής», μπορούν να εφοδιαστούν με άδεια σκάφους ερασιτεχνικής αλιείας για να δραστηριοποιούνται ερασιτεχνικά στην αλιεία οι ιδιοκτήτες τους κατά τη χειμερινή περίοδο, δόθηκε η ακόλουθη απάντηση:

α) Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του β.δ. 666/66 και του άρθρου 1 του π.δ. 373/85 ερασιτεχνική-αθλητική αλιεία είναι η αλιεία που σκοπό έχει την ψυχαγωγία ή την άθληση.

β) Σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 23 του Γ.Κ.Λ. 20 «Ταχύπλοα σκάφη και λοιπά θαλάσσια μέσα αναψυχής» η χρήση της σωστικής λέμβου δεν επιτρέπεται για κανένα άλλο σκοπό πέραν της παροχής σωστικών υπηρεσιών.

γ) Προκειμένου όμως περί μηχανοκίνητης λέμβου που εκμισθώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20 του Γ.Κ.Λ. 20 είναι δυνατή η έκδοση ερασιτεχνικής άδειας αλιείας σκάφους, υπό την προϋπόθεση εφοδιασμού του ιδιοκτήτη με ατομική άδεια ερασιτεχνικής αλιείας (ΥΕΝ/ΔΛΑ-γ ΩΠ 21140/04/03). Εξάλλου με ατομική ερασιτεχνική άδεια αλιείας πρέπει να εφοδιάζονται και οι επιβαίνοντες εφόσον ασχολούνται με αλιευτική δραστηριότητα (ΥΕΝ/ΔΛΑ-γ ΩΠ: 041001/06-04 προς Λιμενική Αρχή Λέρου).

12. Στο ερώτημα αν είναι νόμιμη η ερασιτεχνική αλιεία με τη χρήση του αλιευτικού εργαλείου καθετή όταν σ' αυτή είναι προσαρμοσμένος μεγάλος αριθμός αγκιστριών (15, 20, 30 κ.λπ.) και η ανέλκυσή της γίνεται με ηλεκτρικά μοτέρ δόθηκε η ακόλουθη απάντηση:

«Στο π.δ. 373/85 με το οποίο καθορίστηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις άσκησης της ερασιτεχνικής αλιείας καθώς και τα επιτρεπόμενα εργαλεία, δεν προβλέπονται τεχνικές προδιαγραφές για το εργαλείο «καθετή». Κατόπιν τούτου και μέχρι τη διευθέτηση του θέματος με αναμόρφωση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου, παύει να ισχύει η αριθ. 287308/13-11-01 εγκύκλιός μας και κατά συνέπεια οι ερασιτέχνες αλιείς μπορούν να χρησιμοποιούν το υπόψη εργαλείο χωρίς συγκεκριμένες προδιαγραφές». (Υπουργείο Γεωργίας/Διεύθυνση Θαλάσσιας Αλιείας αριθ. 173407/6-8-2003 προς το Υ.Ε.Ν.).

Παρεμφερείς οδηγίες δόθηκαν, προς όλες τις Λιμενικές Αρχές της Χώρας, από τη Δ/ση Λιμενικής Αστυνομίας του Υ.Ε.Ν. με την ΩΠ: 111130/8-03 σηματική διαταγή της.

13. Έλληνες ομογενείς εφοδιασμένοι μόνον με Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς μπορούν να εφοδιασθούν με ατομική ερασιτεχνική άδεια αλιείας.

(ΥΕΝ/ΔΛΑ -γ ΩΠ: 231500/03-04 όλες τις Λιμενικές Αρχές της χώρας):

14. Στο ερώτημα αν στοιχειοθετείται παράβαση σε ερασιτέχνη αλιεία που καταλαμβάνεται να έχει αλιεύσει αλιεύματα πέραν των αναφερόμενων στο άρθρο 2 του π.δ. 373/85 ιχθύων και κεφαλόποδων (π.χ. αχινούς, καβούρια, γαρίδες κ.λπ) και επιπρόσθετα πόση ποσότητα ιχθύων ή κεφαλόποδων δύναται να αλιεύσει ένα ερασιτεχνικό σκάφος π.χ. με το εργαλείο παραγάδι (έως και 300 αγκίστρια) όταν επ' αυτού επιβαίνουν/αλιεύουν τρία (3) άτομα εφοδιασμένα με ερασιτεχνική άδεια αλιείας, δόθηκε η ακόλουθη απάντηση:

«Σύμφωνα με την παργ. 2 του άρθρου 2 του π.δ. 373/85, όπως τροποποιήθηκε με την παργ. 1 του άρθρου 6 του π.δ. 86/98, κάθε ερασιτέχνης ψαράς μπορεί να αλιεύει μόνο (ε) μόνο ψάρια ή κεφαλόποδα (χταπόδια, καλαμάρια, σουπιές, θράψαλα, μοσχοί). Ανεξάρτητα επίσης από τον αριθμό των ερασιτεχνών ψαράδων που επιβαίνουν σε ένα αλιευτικό σκάφος ερασιτεχνικής αλιείας, επιτρέπεται η αλιεία με δίχτυα ή παραγάδια μέχρι δέκα (10) κιλά ψαριών ή κεφαλόποδων». (ΥΕΝ/ΔΛΑ-γ ΩΠ 121105/03-02 προς Κ.Λ. Βόλου).

15. Στο ερώτημα ποια είναι η τύχη του ψαροντούφεκου, του υποβρύχιου φακού και της αυτόνομης καταδυτικής συσκευής που χρησιμοποιήθηκαν σε υποβρύχια ερασιτεχνική αλιεία, δόθηκε η ακόλουθη απάντηση:

«1. Σύμφωνα με την παργ. 2 του άρθρου 11 του Ν.Δ. 420/70 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του Ν. 2040/92 οι Λιμενικές Αρχές προβαίνουν:

(α) στην κατάσχεση και καταστροφή των μη επιτρεπομένων (απαγορεύεται η χρησιμοποίησή τους σε όλη τη

χώρα σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις) αλιευτικών εργαλείων και συσκευών που χρησιμοποιήθηκαν στην παράνομη αλιεία ή βρίσκονται πάνω στο σκάφος και

(β) στην κατάσχεση και εκποίηση αλιευτικών εργαλείων ή συσκευών που χρησιμοποιήθηκαν ή βρίσκονται πάνω στο σκάφος χωρίς άδεια κατά παράβαση των κειμένων διατάξεων και αποφάσεων και ειδικότερα όταν από τις διατάξεις αυτές και αποφάσεις:

(βα) απαγορεύεται η χρήση τους σε μισθωμένους ή μη χώρους λιμνοθαλασσών και λιμνών του δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ. ή παραχωρημένους σε Ο.Τ.Α.

(ββ) Είναι περισσότερα από τα επιτρεπόμενα

(βγ) Δεν προβλέπεται η χρησιμοποίησή τους στη συγκεκριμένη κατηγορία του σκάφους

2. Κατά συνέπεια στην περίπτωση υποβρύχιας ερασιτεχνικής αλιείας με υποβρύχιο φως (φακός) ή/ και αυτόνομες καταδυτικές συσκευές και ψαροντούφεκο οι Λιμενικές Αρχές προβαίνουν :

(α) Στην κατάσχεση και καταστροφή του υποβρυχίου φωτός (φακού) ως μη επιτρεπόμενης αλιευτικής συσκευής σύμφωνα με τα Π.Δ. 1095/1977, Π.Δ. 491/1978 και Π.Δ. 373/1985 και

(β) Στην κατάσχεση και εκποίηση του ψαροντούφεκου ή και τυχόν αυτόνομης καταδυτικής συσκευής (φιάλες, ρυθμιστή πνευστότητας και ρυθμιστή παροχής αέρα) ως χρησιμοποιηθέντα ή ευρισκόμενα πάνω στο σκάφος χωρίς άδεια σύμφωνα με τα Π.Δ. 491/1978 και Π.Δ. 373/1985». (ΥΕΝ/ΔΛΑ-γ προς Λ/Χ Κεφαλληνίας με κοινοποίηση σε όλες τις Λιμενικές Αρχές της χώρας).

16. Στο ερώτημα αν Ιταλός υπήκοος μπορεί να δραστηριοποιηθεί, με το υπό Ιταλική σημαία σκάφος του, ερασιτεχνικά με την αλιεία στον Ελληνικό θαλάσσιο χώρο, δόθηκε η ακόλουθη απάντηση:

«1. Προκειμένου να ασκηθεί στο Ελληνικό θαλάσσιο χώρο η δραστηριότητα της ερασιτεχνικής αλιείας από σκάφος, αυτό απαιτείται να είναι εφοδιασμένο με την προβλεπόμενη άδεια ερασιτεχνικής αλιείας σκάφους.

2. Για την απόκτηση της άδειας ερασιτεχνικής αλιείας σκάφους, απαιτείται η διαγραφή του εν λόγω σκάφους από τα Ιταλικά νηολόγια και η εγγραφή του, εφόσον πρόκειται για μικρό σκάφος σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. 2 του Γενικού Κανονισμού Λιμένα αριθ. 23 (ΦΕΚ 231 Β'/01-03-2000) όπως τροποποιήθηκε με το Γ.Κ.Λ. 26 (ΦΕΚ 441 Β'/18-4-2001), στα Βιβλία Εγγραφής Μικρών Σκαφών (Β.Ε.Μ.Σ.). Η εγγραφή αυτή πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του Γ.Κ.Λ. 23. Αν πρόκειται για μεγαλύτερο σκάφος αυτό εγγράφεται στα νηολόγια σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν.δ. 187/73 περί Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (Α' 261), όπως τροποποιήθηκε με το π.δ. 11/2000 (ΦΕΚ 11 Α'/27-1-2000)

3. Τέλος οι υπήκοοι κρατών - μελών της Ε.Ε. μπορούν να αποκτήσουν ατομική ερασιτεχνική άδεια αλιείας σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες». (ΥΕΝ/ΔΛΑ-γ 2133.1.2/03/02/28-1-2002 προς Ιταλό υπήκοο).

17. Στο ερώτημα αν η Λιμενική Αρχή που πρώτη λαμβάνει γνώση παράβασης για αλιεία ιχθύων υπολειπομένων διαστάσεων που διαπράχθηκε σε περιοχή δικαιοδοσίας άλλης Λιμενικής Αρχής θα επιβάλει και τις προβλεπόμενες κυρώσεις, δόθηκε η ακόλουθη απάντηση:

«Η Λιμενική Αρχή που πρώτη λαμβάνει γνώση παράβασης για αλιεία ιχθύων υπολειπομένων διαστάσεων, θα προβεί στη σύνταξη έκθεσης βεβαίωσης παράβασης και κλήσης σε απολογία, διαβιβάζοντας κατόπιν εφόσον αποδειχθεί (από το ημερολόγιο του σκάφους ή από λήψη μαρτυρικής κατάθεσης από τον πλοίαρχο) το φάκελο στη Λιμενική Αρχή στην τοπική αρμοδιότητα της οποίας αλιεύτηκε το παράνομο αλιεύμα για έκδοση απόφασης. Αν δεν καταστεί δυνατόν να διαπιστωθεί η περιοχή που αλιεύτηκε το παράνομο αλιεύμα, τότε ολόκληρη η προβλεπόμενη διαδικασία θα ολοκληρωθεί από τη Λιμενική Αρχή που διαπιστώνει την παράβαση». (ΥΕΝ/ΔΛΑ-γ ΩΠ 110857/4-02 προς Κ.Λ.Αλεξανδρούπολης).

18. Στα σκάφη με ερασιτεχνική άδεια αλιείας υποχρεούνται όπως εφοδιάζονται με ατομική άδεια ερασιτεχνικής αλιείας μόνον άτομα τα οποία διενεργούν ερασιτεχνική αλιεία. Κατά συνέπεια δύνανται να επιβαίνουν επ' αυτών και άτομα που δεν συμμετέχουν στην ερασιτεχνική αλιεία χωρίς να είναι υποχρεωμένα να εφοδιαστούν με άδεια (ΥΕΝ/ΔΛΑ-Γ' (Αλιείας) ΩΠ: 161124/08-05 προς όλες τις Λιμενικές Αρχές).

19. Η χρήση συσκευών ή μέσων, όπως οι φωσφορούχοι ράβδοι ή αμπούλες ή λάμπες αλιείας, οι οποίες προσδένονται στα παραγάδια και λειτουργούν ως φωτεινές πηγές προσέλκυσης των ψαριών, απαγορεύεται σύμφωνα με το π.δ. 1095/1977 και τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν.δ. 420/1970 (ΣΧΕΤ: Υπουργείο Γεωργίας/Δ/νη Θαλάσσιας Αλιείας-1 αριθ. 170729/04-02-2002 προς ΥΕΝ/ΔΛΑ-γ' και ΥΕΝ/ΔΛΑ-γ' ΩΠ: 261015/02-02 προς όλες τις Λιμενικές Αρχές της χώρας).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Βλ. και άλλη Διοικητική Νομολογία στο Μέρος ΙΓ'